

sci-conf.com.ua

**SCIENTIFIC
ACHIEVEMENTS
OF MODERN
SOCIETY**

**Abstracts of I International
Scientific And Practical Conference
September 11-13, 2019**

**LIVERPOOL
2019**

SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS OF MODERN SOCIETY

Abstracts of I International Scientific and Practical Conference
Liverpool, United Kingdom
11-13 September 2019

**Liverpool, United Kingdom
2019**

UDC 001.1

BBK 83

The 1st International scientific and practical conference “Scientific achievements of modern society” (September 11-13, 2019) Cognum Publishing House, Liverpool, United Kingdom. 2019. 320 p.

ISBN 978-92-9472-193-8

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Scientific achievements of modern society. Abstracts of the 1st International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Liverpool, United Kingdom. 2019. Pp. 21-27.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Editorial board

prof. Jan Kuchar, CSc.

doc. PhDr. David Novotny, Ph.D.

doc. PhDr. Zdenek Salac, Ph.D.

prof. Ing. Karel Marsalek, M.A., Ph.D.

prof. Ing. Jiri Smolik, M.A., Ph.D.

prof. Karel Hajek, CSc.

prof. Alena Svarcova, CSc.

prof. Marek Jerabek, CSc.

prof. Vaclav Grygar, CSc.

prof. Vaclav Helus, CSc.

prof. Vera Winterova, CSc.

prof. Jiri Cisar, CSc.

prof. Zuzana Syllova, CSc.

prof. Pavel Suchanek, CSc.

prof. Katarzyna Hofmannova, CSc.

prof. Alena Sanderova, CSc.

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: liverpool@sci-conf.com.ua

homepage: sci-conf.com.ua

©2019 Scientific Publishing Center “Sci-conf” ®

©2019 Cognum Publishing House®

©2019 Authors of the articles

**РЕЙТИНГОВЕ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ
ПІДПРИЄМСТВА: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД**

Педченко Наталія Сергіївна

д.е.н., професор

Зірка Владислав Олександрович

студент

Полтавський університет економіки і торгівлі

м. Полтава, Україна

Анотація: В статті запропоновано практичний досвід рейтингового оцінювання фінансового стану українських підприємств за допомогою методів сум, добутоків, рангів та матричного методу. Запропонований сучасний методичний інструментарій дозволив отримати ідентичний результат рівня фінансового стану підприємств, що досліджуються.

Ключові слова: рейтинг, оцінка, підприємства, методики, фінансовий стан.

Управління економічною системою, в тому числі підприємством, вимагає прийняття результативних рішень щодо взаємодії як з об'єктами та суб'єктами управління всередині економічної системи, так і з іншими системами в зовнішньому оточенні. Основою прийняття таких рішень є інформація щодо стану та діяльності такої системи. Тому особливої актуальності набувають форми, методи або моделі, котрі спрощують сприйняття інформації, необхідної для прийняття результативних управлінських рішень. Одним з таких перспективних напрямів подання лаконічної та оперативно прийнятної інформації є рейтингове оцінювання фінансового стану підприємства та побудова на його основі рейтингів.

Проблемам рейтингового управління, зокрема побудові рейтингів, розробці рейтингових моделей або рейтинговому оцінюванню, присвячені праці відомих вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема В. Вітлінського, Ю. Лисенка, В. Тимохіна, П. Горського, А. Карминського, А.Турило, А.Агатова, С.Крючок., Г.Савицька, Е. Маркар'ян, Г.Герасименко, С. Маркар'ян, Н.Педченко, А.Загороднього, Г.Вознюка, Т.Смовженко та інші.

Рейтингове оцінювання фінансового стану пропонується на основі сучасних економіко-математичних методів, проте попередньо необхідно сформувавши групу підприємств – учасників такого оцінювання, що є досить проблемним для проведення дослідження і є одним з найважливіших етапів роботи. При цьому варто звертати увагу, що підприємство може бути порівняльними в межах певного сегменту ринку або певної галузі виробництва, а в межах іншого – зовсім не мати необхідного рівня рейтингових переваг.

Рейтингове оцінювання фінансового стану, на нашу думку, засновується на ранжуванні показників і здійснюється шляхом порівняння умов господарювання, відповідних ресурсів та результатів діяльності. Це і покладено в основу вибору групи підприємств. В економічній літературі виділяються певні ознаки, за допомогою яких підприємства можна порівнювати між собою і вони визначаються як учасники рейтингування:

- спільний ринок діяльності в межах певного регіону або його певний сегмент;
- схожість асортиментної структури;
- співставленість фаз життєвого циклу підприємства та основних стратегічних цілей розвитку;
- продаж готових виробів однаковими каналами збуту;
- наявність доступу та рівність можливостей щодо формування ресурсного потенціалу підприємства [3, с. 22].

Виходячи з вищенаведеного, пропонуємо в основу розрахунків використати результати фінансово-господарської діяльності ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен», ПАТ «Кондитерська фабрика

«АВК» м. Дніпро та ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч». Вказана вибіркова сукупність об'єднана належністю до харчової промисловості, схожістю асортиментної політики, перебуванням на однаковій стадії життєвого циклу – розвиток і, визначенням однакових стратегічних цілей та завдань, аналогічними можливостями стосовно формування ресурсного потенціалу підприємства, однаковими стартовими можливостями (майже однакові розміри активів, власного та залученого майна).

Рейтингова оцінка фінансового стану підприємства дає можливість відслідкувати місце господарюючого суб'єкта в умовах постійної конкурентної боротьби на ринку, визначити головні проблемні ділянки підприємства та можливості їх усунення. Це можливо за допомогою таких методів як, метод сум, добутоків, рангів та матричний метод. Оцінка фінансового стану за всіма згаданими методами буде проводитись на основі аналізу показників, які, як ми вважаємо, деталізовано характеризують фінансовий стан (таблиця 1).

Таблиця 1 – Показники для рейтингового оцінювання фінансового стану підприємств, %

Показник	ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен»	ПАТ «Кондитерська фабрика «АВК»	ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»
	відхилення (+;-) показника 2017 року порівняно з 2016 р. відносно, %		
Чистий дохід від реалізації продукції	118,35	109,09	101,15
Собівартість реалізованої продукції	117,94	109,03	108,12
Обсяг власних фінансових ресурсів	100,01	100,57	113,23
Обсяг позикових фінансових ресурсів	164,66	91,14	73,17
Обсяг майна (капіталу)	100,00	110,67	100,6
Обсяг чистого прибутку	-1,57	163,37	46,50
Рентабельність капіталу	-1,58	162,49	37,96
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	125,65	89,06	94,59
Коефіцієнт автономії	100,01	90,87	112,54

Коефіцієнт ліквідності	загальної	51,90	298,51	483,68
Коефіцієнт стійкості	фінансової	37,98	119,67	112,50
Рентабельність доходу	чистого	-32179,70	149,75	45,97
Коефіцієнт залежності	фінансової	99,99	110,04	88,86
Коефіцієнт ризику	фінансового	82,41	143,93	64,72

Використовуючи метод сум, який передбачає визначення рейтингу кожного із приведених підприємств шляхом сумування результатів їх діяльності за порівняльними показниками, проаналізуємо рівень фінансового стану підприємств (таблиця 2).

Таблиця 2 – Показники для рейтингового оцінювання фінансового стану підприємств методів сум, добутків, сумування місць

Показник	ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен»	ПАТ «Кондитерська фабрика «АВК»	ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»
Чистий дохід від реалізації продукції	3	2	1
Собівартість реалізованої продукції	2	3	1
Обсяг власних фінансових ресурсів	3	2	1
Обсяг позикових фінансових ресурсів	1	2	3
Обсяг майна (капіталу)	3	2	1
Обсяг чистого прибутку	3	2	1
Рентабельність капіталу	3	2	1
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1	2	3
Коефіцієнт автономії	3	2	1
Коефіцієнт загальної ліквідності	1	3	2
Коефіцієнт фінансової стійкості	3	2	1
Рентабельність чистого доходу	3	2	1
Коефіцієнт фінансової залежності	3	2	1
Коефіцієнт фінансового ризику	3	2	1
Результати методу сумування місць (рангів)	35	30	19
Рейтинг	3	2	1
Результати методу сум	-310,839505	18,4817549	15,8360566
Рейтинг	3	2	1
Результати методу добутку	-3,74	21,97	24,64
Рейтинг	3	2	1

Таким чином, на першому місці ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч», на другому ПАТ «Кондитерська фабрика «АВК» та на третьому – ПАТ

«Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен». Такий розподіл підприємств за балами обумовлений різним рівнем стану та розвитку матеріально-технічної бази, формування оборотного капіталу, власного та залученого капіталу, обсягів господарювання і, відповідно, прибутку та собівартості продукції. Недоліком вказаного методу є часткова неспівставність даних, тому виникає необхідність використання інших методів.

Рейтингове оцінювання фінансового стану підприємств методом добутку, визначається шляхом перемноження вибіркового показника. Як і в попередньому випадку, чим вище отримане значення рейтингового показника, тим вище місце підприємства. Як і за методом сум на першому місці ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч», на другому ПАТ «Кондитерська фабрика «АВК» та на третьому - ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен».

Визначення рейтингу за методом рангів (сумування місць) дозволяє врахувати загальні положення, сильні та слабкі сторони підприємства. Найкращий результат господарювання буде мати те підприємство, у якого величина комплексної оцінки буде найменшою. Такий метод дає можливість оцінити позитивні і негативні сторони господарювання і впливати на них. Разом з тим, він унеможлиблює врахування абсолютної величини показника. Таким чином, на першому місці залишається ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч», коли ПАТ «Кондитерська фабрика «АВК» і ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен» набрали меншу кількість балів та поділяють друге і третє місце відповідно.

Найбільш точним і економічно обґрунтованим методом рейтингового оцінювання фінансового стану, на нашу думку, є матричний метод. Він засновується на тому, що показник оцінки враховує не тільки абсолютне значення показника, що порівнюється, але і їх близькість до найкращого значення (еталону). Термін «підприємство-еталон» закріплюється за умовним підприємством, у якого всі показники ідеальні.

Таблиця 3 – Показники для рейтингового оцінювання фінансового стану підприємств за допомогою матричного методу

Показник	ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен»	ПАТ «Кондитерська фабрика «АВК»	ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	Еталонне значення	Відстань від еталонного значення		
					X1	X2	X3
Чистий дохід від реалізації продукції	118,35%	109,09	101,15	118,35	0	9,26	17,20
Собівартість реалізованої продукції	117,94%	109,03	108,12	117,94	0	8,91	9,82
Обсяг власних фінансових ресурсів	100,01%	100,57	113,23	113,23	13,22	12,66	0
Обсяг позикових фінансових ресурсів	164,66%	91,14	73,17	164,66	0	73,52	91,49
Обсяг майна (капіталу)	100,00%	110,67	100,61	110,67	10,67	0	10,06
Обсяг чистого прибутку	-1,57%	163,37	46,50	163,37	164,94	0	116,87
Рентабельність капіталу	-1,58%	162,49	37,96	162,49	164,07	0	124,53
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	125,65%	89,06	94,59	125,65	0	36,59	31,06
Коефіцієнт автономії	100,01%	90,87	112,54	112,54	12,53	21,67	0
Коефіцієнт загальної ліквідності	51,90%	298,51	483,68	483,68	431,78	185,17	0
Коефіцієнт фінансової стійкості	37,98%	119,67	112,50	119,67	81,69	0	7,17
Рентабельність чистого доходу	-32179,70%	149,75	45,97	149,75	32329,45	0	103,78
Коефіцієнт фінансової залежності	99,99%	110,04	88,86	110,04	10,05	0	21,18
Коефіцієнт фінансового ризику	82,41%	143,93	64,7%	143,93	61,52	0	79,21
Інтегральне значення	-	-	-	-	33279,92	347,78	612,37
Рейтинг	-	-	-	-	3	1	2

Дані таблиці 3 свідчать, що рейтингове оцінювання фінансового стану матричним методом підтвердив результати методу добутків, та розподілив

підприємства наступним чином: на першому місці ПАТ «Кондитерська фабрика «АВК», на другому залишається ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч», а вже на третьому – ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен».

Проведений рейтингове оцінювання фінансового стану на основі методів сум, добутків, сумування місць та матричного методу дав однозначні результати, визначивши функціонування підприємства ПАТ «Кондитерська фабрика «АВК» найбільш ефективним. Розрахунок інтегрованого показника рейтингу ПАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен» свідчить про його задовільний стан на інших підприємствах.

Всі використані економіко-математичні методи визначають рейтинг на основі показників фінансового стану та наголошують на високій ймовірності настання кризових явищ у фінансово-господарській діяльності обраних підприємств, зокрема визначено високий рівень ризиковості ведення бізнесу, низька кредитоспроможність та нестійкий фінансовий стан. Матричний метод дав найбільш точні результати за окремими аспектами діяльності підприємства, але не визначив фінансовий стану в цілому. Удосконалення даного методу планується здійснити шляхом виокремлення основних напрямів забезпечення ефективності фінансового стану та надання бальних оцінок кожному показнику, в результаті чого, підприємство можливо оцінити комплексно і за кожним напрямком діяльності окремо. Така оцінка розширить кількість показників та додасть точності проведеному дослідженню. Саме тому, матричний метод потребує розширення кількості показників за кожним напрямом діяльності підприємства в цілому. Тому розробці методики комплексного дослідження для рейтингового оцінювання фінансового стану, заснованого на теорії ефективності та розробці заходів з підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності може мати наукове подовження.

Список літератури

1. Вакульчик О.М. Інтегральна оцінка фінансового стану суб'єктів господарювання під час отримання статусу уповноваженого економічного

оператора / О.М. Вакульчик, О.О. Книшек, А.М. Петросян // Вісник АМСУ. – 2014. – № 1 (51). – С. 98–106.

2. Городня Т.А. Забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства / Т.А. Городня, Т.А. Кузик // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.16. – С. 191–196.

3. Педченко Н.С. Моніторинг фінансової конкурентоспроможності підприємств: Монографія / Педченко Н.С. – Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2007 – 130 с.